

Qorti tal-Maġistrati (Malta)

RIK NRU 141/2025 GHAR-REVOKA TAL-MANDAT TA' SEKWESTRU KAWTELATORJU NUMRU 2384/2024 FL-ISMIJET: DALA HOLDINGS LIMITED (C84620) V. JESSICA VELLA (KI. 243290M)

(REVOKA TA' MANDAT KAWTELATORJU – KAP. 12 ART. 836(1)(C), (D), (E), (F) – IMPOŻIZZJONI TA' PENALI TAHT L-ART. 836(8) TAL-KAP. 12)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

31 ta' Lulju 2025

IL-QORTI,

wara li rat ir-rikors ta' Jessica Vella (hawn imsejjha “r-rikorrenti sekwestrata” jew “ir-rikorrenti”) ipprezentat fil-15 ta' Mejju 2025¹ li permezz tiegħu ppremettiet u talbet lill-Qorti s-segwenti:

‘Illi l-esponenti gew a konoxxenza tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju numru **2384/2024**, ipprezentat nhar id-29 ta' Novembru, 2024, u dan ghas-sorta ta' disgha t'elef hames mija u tmienja u hamsin Ewro (€9558), u dan sabiex jikkawtela allegati xogholijiet ta' kontrabejt.

Illi l-esponenti jissottomettu li jezistu l-massimi li trid il-ligi sabiex l-istess mandat jigi revokat, u dan fit-termini tad-dispozizzjonijiet tal-Artikoli 836(1)(c) u/jew (d) u/jew (e) u/jew (f) tal-Kap. 12 kif se jiġi spjegat aktar 'l isfel u dan billi mhuwiex raġjonevoli li l-istess att kawtelatorju jinżamm fis-seħh; iċ-ċirkostanzi tal-esponenti huma tali li ma jagħtux lok għal dubju dwar il-kapaċità finanzjarja tal-esponenti li jhallsu t-talbiet tar-rikorrent f'każ ta' eventwali kundanna; l-ammont mhuwiex *prima facie* ġustifikat u fi kwalunkwe każ huwa esaġerat;

Illi inoltre, il-ħruġ tal-mandat sar b'malizzja u hu għal kollox frivolu u vessatorju, apparti li fuq kollox mhemmx dubju dwar iċ-ċirkostanzi tal-esponenti u kwindi hemm lok għal provvedimenti *ai termini* tal-Art. 836(8) (b) u/jew (c) u/jew (d) tal-Kap. 12;

¹ Fol 1-28.

Illi għalhekk, l-esponenti sejin jghaddu sabiex jittrattaw dan kollu kif ġej:

A. FATTI

Jiġi rilevat qabel xejn illi l-fatti li taw lok għal dan ir-rikors kienu kif ġej:

1. Illi l-esponenti xtrat propjeta minghand l-atturi bi prezz miftiehem fuq konvenju u li eventwalment sar il-kuntratt finali DOK "A". Illi l-konvenju kellu prezz indikat li jinkludi x-xiri tal-propjeta. Illi ffit qabel il-bejgħ tal-propjeta rapprezentant ta' wiehed miz-zewgħt kumpaniji li kienet se tixtri minghanda l-esponenti kien infurmha li trid izzid kwazi hames t'elef ewro mal-prezz peress li skont hu kellu jsir il-kontrabejt, xi haga li kienet diga lesta skont l-istess rapprezentant u liema kontrabejt kien diga tlesta qabel il-kuntratt finali. Dan qatt ma kien miftiehem bejn il-partijiet, certament ma jstax jiġi impost mil-rikkorenti u għaldaqstant mhux dovuti u certament għalhekk mhux gustifikati.
2. Illi in-oltre u xhieda ta' kemm t-talba odjerna hija għall-kollox frivola u vessattorja, huwa il-fatt li minn imkien din t-talba zdiedet għall aktar minn disgha t'elef ewro u dan meta l-kontra bejt imsemmi kien diga sar u lest meta saret l-ewwel talba u aktar min hekk meta kienet iddahlet l-ittra ufficjali u anke mandat bin-numru 1966/2024. Illi infatti harsa hafifa lejn dan il-mandat bin-numru 1966/2024 li kien sar qabel dan il-mandat odjern kien jindika l-ammont ta' erba' t'elef sitt mija u zewgħt ewro €4,602, liema ammont gie rifless wkoll fl-ittra ufficjali 166A li inbghatet mil-intimat.
3. Illi galadarba x-xogħol kien sar qabel sar il-kuntratt finali, wiehed għad jrid jifhem kif dawn l-allegati xogħolijiet zdiedu bi kwazi hames t'elef ewro. Xi haga li turi bl- l-ammont mhuwiex *prima facie* ġustifikat u esaġerat. Illi inoltre, dan juri bic-car li l-ħruġ tal-mandat sar b'malizzja u hu għal kollox frivolu u vessattorju, apparti li fuq kollox mhemmx dubju dwar iċ-ċirkostanzi tal-esponenti u kwindi hemm lok għal provvedimenti *ai termini* tal-Art. 836(8) (b) u/jew (ċ) u/jew (d) tal-Kap. 12;

B. SOTTOMISSJONIJIET

Illi tant premess, l-esponenti se jghaddu biex jagħmlu s-sottomissjonijiet tagħhom kif irid l-Art. 836(2) tal-Kap. 12, kif ġej:

I. Dwar il-fatt li fiċ-ċirkostanzi mhuwiex raġjonevoli li jinżamm fis-seħħ l-att kawtelatorju (Artikolu 836(1)(f) tal-Kap 12):

1. Illi fl-analizi profonda tagħhom tas-subartikolu 836(1)(f) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qrati nostrana sostnew li l-ħtiġijiet tal-liġi proċedurali titlob sabiex persuna tista' toħroġ Mandat kawtelatorju huma li (a) jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l- persuna li dwarha jinħareġ il-Mandat; (b) li ssir kawża li fiha tiġi mistħarrġa sewwa sew dik il-pretensjoni ta' dritt; (ċ) li l-Mandat irid ikun iħares ir-rekwiżiti mitluba mil-liġi dwar il-ħruġ tiegħu u (d) li tali mandat jinħareġ u jiġi esegwit taħt ir-responsabbiltà tal-persuna li tkun talbitu;
2. Illi fi proċeduri simili għal dawk odjerni ta' revoka, din l-Onorabbli Qorti f'sentenza fl-ismijiet 'Carmelo Abdilla vs Auto Sales Ltd', deciza fis-17 ta' Mejju, 2011, il-Qorti enuncjat :

[I]l mid-disposizzjoni tal-istess Artikolu 836 jidher li l-unika eżami li trid tagħmel din il-Qorti huwa dak biss ta' prima facie, u dan għaliex il-mertu kollu jiġi nvestigat fil-kawża proprja bejn il-partijiet, u għalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-eżami li trid tagħmel il-Qorti f'dan l-istadju, u dan tenut kont li hawn si tratta dejjem ta' proċedura preliminari, li għad qed tistenna l-eżitu finali tal-kawża proprja.

II. Dwar il-fatt li l-ammont mitlub mhuwiex *prima facie* ġustifikat jew hu eċċessiv (Artikolu 836(1)(d) tal-Kap 12);

1. Illi huwa ċar li l-ammont mitlub mhuwiex *prima facie* ġustifikat kemm għaliex l-esponenti ma jistgħux jinzammu responsabbli għalih, kif ukoll billi mill-istess pretensjoni li ressaq is-sekwestrant jidher li l-esponenti gew traxxinati f'din il-vertenza merament biex issir pressjoni;

III. Dwar L-eżistenza ta' garanzija xierqa oħra biex tagħmel tajjeb għall-pretensjoni ta' min talab il-ħruġ tal-mandat (Artikolu 836(1)(ċ) tal-Kap 12)

1. Illi huwa fatt magħruf mis-sekwestrant li l-esponenti hija propjetarja ta' assi immobiljari li għandhom f'Malta tant hu hekk u xhieda ta' dan hija l-propjeta mixtrija mil-istess intimat, liema stat kien għal kollox jippermetti li r-rikorrent jagħmel ir-ricerka tiegħu u jikkawtela bi prudenza, minflok bil-mod vessatorju li għazel li jagixxi bih meta intavola l-mandat odjern;
2. F'dan ir-rigward issir riferenza għar-rikors ta' revoka bin-numru 45/2014 deċiż fis-seduta tal-21 ta' April 2014 (per. Onor. Imhallef J.R. Micallef), fejn il-Qorti rriteniet:

Ill biex jista' jingħad li teżisti garanzija xierqa oħra li tagħmel tajjeb għall-pretensjoni ta' min talab il-ħruġ tal-Mandat għall-finijiet tal- Artikolu 836(1)(ċ) tal-Kodiċi, irid jintwera li tali garanzija trid tkun tinsab fi f'dan l-istess persuna eżekutata, u dan, ġeneralment, minn sħarriġ tal-ġid li hija jista' jkollha, ukoll jekk Kreditu li jista' jkun dovut lill-persuna eżekutata minn terza persuna ma jammontax bħala garanzija adegwata fil-konfront ta' intimat eżekutat ieħor. Izda, min naha oħra, l-biza' li l-ġid alternattiv li jitressaq bħala garanzija jista' jintuza mid-debitur eżekutat biex jiggarrantixxi xi obbligazzjoni oħra m'għandhiex, waħedha, sservi biex tirrendi dak il-ġid bħala mhux xieraq bħala garanzija alternattiva għall-pretensjoni tal-eżekutant. Wara kollox, il-Qorti tista' dejjem torbot lil min iressaq il-garanzija alternattiva xierqa biex ma jagħmel xejn dwar dak il-ġid li bija jista' jnaqqas jew ixellef is-saħħa ta' dik il-garanzija.

3. Illi dan ir-raġunament ġie abbracciċjat drabi oħra mill-Qrati tagħna senjatament fid-digriet mogħti fi proċeduri għal revoka ta' sekwestru kawtelatorju permezz ta' provvediment mogħti nhar l-24 ta' Frar 2010 fl-ismijiet 'Tal-General Company Limited vs Kunsill Lokali tal-Mosta' fejn l-Onorabbli Qorti sahqet:

Illi fil-każ in eżami għalhekk peress li l-Qorti hija sodisfatta li l-allegat kreditu tas-soċjeta intimata jista' jiġi garantit b'influss ċert ta' fondi għand ir-rikorrenti ma tarax għaliex l-istess soċjeta' kellha għalfejn f'dan l-istadju titlob il-ħruġ ta' dan il-mandat. Mandat kawtelatorju jinħareġ biex il-kreditur iqiegħed fiż-żgur il-jeddijiet tiegħu. Ma għandux jinħareġ biex iġib l-allegat debitur għarkubtejh, bid-dovut rigward għad-drittijiet tal-allegat kreditur illi jekk ikollu indizju ċar li l- kreditu tiegħu jista' jiġi eluż (kif kien jingħad fir-rikorsi għall-ħruġ tagħhom

antikament, u ċioe' qabel ir-rikorsi saru formoli apposta) ikun jista' jitlob miżuri maħsuba mill-istess liġi biex jipproteġi d-drittijiet tiegħu. Il-Qorti tħoss li f'kazijiet simili, ma hemmx bżonn li dan isir f'dan l-istadju, (ċioe' qabel jiġi determinat jekk il-kreditu jeżisti u jekk jeżisti kemm hu eżattament) għaliex hemm iċ-ċertezza li fil-futur jista' jsir.

4. Illi jidher ċar li ċ-ċirkostanzi tal-esponenti huma tali li ma jagħtux lok għal xi dubju raġjonevoli dwar il-kapaċità tagħhom li jhallsu t-talbiet tar-rikorrenti f'kaz ta' eventwali kundanna, u din il-qagħda hija magħrufa u għalhekk huwa opportun li din l-Onorabbli Qorti timponi fuq is-sekwestranti l-pieni kommitati fl-Art. 836(8) tal-Kap. 12 in kwantu l-odjern mandat sar fil-konfront tal-esponenti inutilment, kif se jiġi rilevat aktar 'l isfel;

IV. Dwar l-eżistenza ta' garanzija li titqies mill-Qorti li tkun bizzżej (Art. 836(1)(e) tal-Kap 12);

1. Illi din il-kawżali torbot mal-kawżali preċedenti u ċioe' dik tal-Art. 836(1)(c) tal-Kap. 12, u fil-fatt l-esponenti jsostnu li l-interessi immobiljari tal-esponenti jistgħu jservu bħala garanzija bizzżej, f'kaz ta' eventwali kundanna.

V. Dwar il-fatt li l-aġir tal-konvenut jagħti lok għal danni u penali

1. Illi huwa ċar li l-mandat sar b'malizzja u għandha mill-frivolu u mill-vessatorju;
2. Illi m'għandu qatt jiġi konċess li jinħareġ u jinżamm fis-seħħ att gudizzjarju intiż sempliċement bħala tattika ta' "arm twisting" jew bħala xi forma ta' tpattija;
F'dan ir-rigward ukoll jinsab deċiż li: "Il-Mandati kawtelatorji qegħdin hemm biex iservu ta' tarka għal min jippretendi li hu kreditur, pero', m'għandhomx jintuzaw bl-addoċċ u lanqas m'għandhomx jintuzaw bi skop li jwegghu jew ipattu, aktar milli jikkawtelaw";
3. Illi mhemmx dubju f'għajnejn l-esponenti li l-ħruġ tal-mandat li qed jigu attakkati bl-odjern att ma kien xejn għajr abbuż tas-sistema ġudizzjarja li timmerita sanzjoni u li fil-kaz odjern japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Art. 836(8)(b) u/jew (c) u/jew (d) tal-Kap. 12 u dan għar-raġunijiet li huma cari u jirriżultaw anke mad-daqqa ta' għajn kif fuq ingħad;
4. Illi għalhekk l-esponenti qed jagħmlu wkoll talba għall-ħlas ta' penali ai termini tal-Art. 836(8) tal-Kap. 12 stante li tali mandat ta' sekwestru sar vessatorjament. Dan qiegħed jingħad għaliex kif se jirriżulta fil-mori tas- smieġ, is-sekwestrant mhux se jirnexxilu jiġġustifika l-ħruġ ta' mandat fil-konfront tal-esponenti.

Fi kwalunkwe każ, ma saret ebda interpellazzjoni fil-konfront tal-esponenti kif trid il-liġi u kieku din saret, l-esponenti setghu facilment jipprovdu sigurtà. Ċertament li ma jistax is-sekwestrant jargumenta li kien hemm xi urġenza. Dan kollu meħud flimkien, juri biċ-ċar il-malizzja tal-istess sekwestrant.

Għaldaqstant, l-esponenti jitolbu bir-rispett illi għar-raġunijiet premessi, dina l-Onorabbli Qorti jogħġobha, b'applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Art. 836(1)(c) u/jew (d) u/jew (e) u/jew (f) tal-Kap. 12 tirrevoka u tħassar il-mandat ta' sekwestru kawtelatorju; dan taħt dawk il-provvedimenti li din l-Onorabbli Qorti jidhrulha xierqa u opportuni.

Bl-ispejjeż.’

wara li rat ir-risposta² ta’ Dala Holdings Limited (hawn imsejjha “l-intimata sekwestranta” jew “l-intimata”) ipprezentata fis-17 ta’ Ġunju 2025³ li permezz tagħha wiegħbet kif ġej:

‘Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u dan minhabba r-ragunijiet segwenti;

1. Illi fl-ewwel lok jinghad li ma kien hemm l-ebda bdil fic-cirkostanzi li b’xi mod jew iehor jista’ jwassal lill-din l-Onorabbli Qorti sabiex tiddipartixxi mill-kunsiderazzjonijiet maghmula minn din l-Onorabbli Qorti diversament preseduta meta laqgħet il-mandat odjern.
2. Illi s-socjeta esponenti tixtieq, qabel xejn, tagħti spunt tal-mertu tal-kwistjoni. Illi s-sekwestrata kienet akkwistat *penthouse* minghand is-socjeta sekwestranta, formanti minn blokk appartamenti li l-istess socjeta kienet żviluppat u dan bl-indirizz 7, Triq Santu Formosa, Zurrieq.
3. Illi wara li gie ffirmat il-kuntratt finali bejn il-kontendenti, sabiex jigu evitati hsarat fil-blokkla, kien hemm qbil li jrid isir il-kontrabejt, kif ukoll l-*insulation expansion joints*. Dawn ix-xogholijiet ammontaw għal €9,558 (inkluz VAT). Qeghda tigi annessa kopja tar-rikors promutur immarkata Dok DHL1.
4. Illi wara li ntbghatet l-ewwel invoice għall-ammont ta’ €4,602 (inkluz VAT) li kien *part-invoicing* tal-ammont totali ta’ €9,558. Is-sekwestrata baqgħet inadempjenti minkejja l-interpellazzjonijiet diversi li għamlet is-socjeta sekwestrata.
5. Is-sekwestranta insistiet li kienet ser tissalda l-ammont dovut meta l-pjanti tal-Penthouse *as built* jigu approvati mill-Awtorita’ tal-Ippjanar, kwistjoni totalment separata minn dik odjerna. Infatti, hija kienet xorta wahda akkwistat il-*penthouse* meta l-*Minor Amendments* kienu għadhom pendent. Biss pero, hija kompliet tittrateni sabiex thallas ix-xogholijiet tal-kontrabejt.
6. Illi tajjeb li jigi kkjarifikat li dawn ix-xogholijiet saru għall-beneficċju tas-sekwestranta u dan sabiex tevita r-risponsabbilita’ għal hsarat u danni li setghu jigu kkagunati kieku s-sekwestranta wettqet xogholijiet tardivi.
7. Illi wara li kienet gie intavolat l-ewwel mandat ta’ sekwestru kontestwalment ma’ l-Itra Ufficjali ai termini tal-Artikolu 166A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta’ Malta, kienu zdiedu x-xogholijiet u tlestew fl-intier tagħhom u b’hekk harget l-fattura finali ta’ €9,558 (li kien ukoll ikopri għall-ewwel €4,160 mitluba). B’hekk, stante li hija baqgħet inadempjenti, s-socjeta sekwestrata kellha tikkawtela l-bqija tal-ammont dovut u cioe €4,956 u **mhux €9,558** kif gie erronjament indikat fir-rikors tas-sekwestrata. L-ammont ta’ €9,558 huwa l-ammont **totali** li għalihom hemm zewg mandati differenti li qeghdin jikkawtelawh; wiehed ta’ €4,160 (1985/2024) u wiehed ta’ €4,956 (2384/2024) L-invoices qeghdin jigu hawn annessi u mmarkati bhala Dok DHL2 u 3 rispettivament.

² Il-ligi fl-Art. 836(3) tal-Kap. 12 titkellem dwar “nota” iktar milli risposta u għalhekk teknikament il-kelma korretta għall-att ġudizzjarju intavolat mill-intimata kellha tkun “nota risponsiva”.

³ Fol 45-76.

8. Illi s-sekwestrata hija ben konsapevoli tal-fatt li l-dawn ix-xogholijiet saru u saru skont is-sengha w l-arti u certament m'ghandhiex raguni valida mill-ligi li tista' tiggustifika l-inadempjenza taghha.
9. Illi biss pero, il-proceduri odjerni si tratta r-revoka tal-mandat ta' sekwestru bin-numru 2384/2024 u mhux il-mertu tal-kawza (u cioe hlas ta' debitu). Kif inhi ben konsapevoli din l-Onorabbli Qorti, l-iskop tal-proceduri odjerni m'huwiex biex tiddeciedi jekk huwiex dovut il-hlas imma li l-jedd *prima facie* tas-sekwestrant li jikkawtela l-pretensjoni taghom.
10. Illi fid-digriet fl-ismijiet: "Stewart Desmond Stanley v. Therese Mangion Galea" (336/2005 JRM, 29 ta' Lulju 2005) il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili qalet kif ġej:

*Wiehed m'ghandu qatt jinsa f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-principju li d-dritt għall-azzjoni għudizzjarja m'ghandux jigi mfixkel jew imgarab b'leġġerezza, u liehor daqstant siewi li huwa dritt li persuna tħares l-interessi tagħha fil-milja tagħhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jigi definit minn Qorti. Biex ammont imsemmi f'att kawtelatorju jitqies li huwa eċċessiv, jehtieg li jintwera li dan ikun eżagerat fid-dawl tat-talba li ssir jew ikun tant grossolan li ma jistax ma jidherx maddaqa t'ghajn bħala wiehed magħmul b'mod azzardat. Inltre kif gie ribadit minn din il-Qorti kif diversament presjeduta **"Ma hemmx ghalfejn li jigi pruvat li l-kreditu hu effettivament dovut. Jista' jkun bizzejjed li min qed jitlob il-hrug tal-mandat jikkonferma bil-gurament li hu kreditur tal-intimati.***

Dawn il-proceduri mhux intizi biex iservu ta' revizjoni ghar-rigward tal-ordni tal-hrug tal-mandat. Dawn il-proceduri jsiru sabiex jigi stabbiliti jekk jezistux l-estremi li trid il-ligi, skont il-provvjedimenti tal-artikolu 836 tal-Kapitolu 12, sabiex il-mandat jigi revokat in parte jew in toto. Ghalhekk mhux necessarjament jigu prodotti dokumenti sabiex jikonfermaw il-kreditu. Inltre l-pretensjoni li l-mandat in kwistjoni hu ta' pregudizzju lill-rikorrenti mhux raguni valida ghala l-mandat ghandu jigi revokat. (ara : "Taormina Holdings Ltd v Biochemicals International Ltd." (PA/ GCD - 30 ta' Ottubru 2003)."

11. Illi gialadarba t-talbiet attrici huma msejsa fuq l-Artikoli 836(1) (c)-(f), is-sekwestrati ser janalizzaw dawn l-artikoli fil-kuntest tar-rikors odjern.
12. Illi l-Artikolu 836(1)(c) jiddisponi li mandat kawtelatorju jista' jigi revokat meta *jkun hemm garanzija xierqa oħra sabiex tissodisfa l-pretensjoni ta' min ikun talab il-ħruġ tal-att kawtelatorju sew bil-ħruġ ta' att kawtelatorju ieħor, jew inkella jekk dik il-garanzija oħra tista' għas-sodisfazzjon tal-qorti tassigura bizzejjed il-pretensjoni.* L-Artikolu 836(1)(e) hija ta' natura simili stante li wkoll titkellem fuq jekk il-garanzija mogħtija titqies mill-qorti li tkun bizzejjed, l-att kawtelatorju jigi revokat, sew għal kollox jew f'parti minnu.

13. Illi f'digriet mogħti mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fir-rikors numru 571/2010, il-Qorti qalet:

Illi f'materja ta' garanzija xierqa alternativa, l-piż tal-prova li jeżisti għid ieħor li jista' jagħmel tajjeb għall-pretensjonijiet tal-intimat eżekutant jaqa' biss fuq il-parti eżekutata rikorrenti. Fuq kollox, tali garanzija trid tkun waħda soda, ċara u realiżzabbli lill-eżekutant.

14. Illi fl-istess sentenza, il-Qorti sostniet kif wiehed ma jistax igib semplici garanzija generika fuq il-qagħda finanzjarja taghha. Fil-kaz odjern, is-sekwestranta qegħda targumenta li stante li hija propratarja ta' immobbli f'Malta, din tikkostitwixxi garanzija xierqa għall-kawtela tal-pretensjoni tas-

socjeta sekwestranta. B'kull dovut rispet, is-sekwestrata ghandha ggib provi ferm iktar oneruzi sabiex tiggarrantixxi din il-kawtela.

15. Illi b'kull dovut rispet, ghandu jinghad illi s-sekwestrata akkwistat il-propjeta immobbli permezz ta' self bankarju mill-Bank APS plc u dan kif jidher mill-kuntratt hawn anness u mmarkat 'Dok DHL4' u ghalhekk, in vista ta' dan, is-socjeta sekwestranta ghandha kull raguni valida li tikkawtela l-kreditu dovut lilha.
16. Illi l-Artikolu 836(1)(d) jghid li jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx prima facie għustifikat jew ikun eċċessiv, hemm lok li jiġi revokat il-mandat. Illi certament ma jistax jinghad illi s-socjeta sekwestrata qabbdet u vvintat sorte mill-arja u dan stante li kemm fil-mandat odjern kif ukoll fl-avviz għall-kawza fuq il-mertu, hija ggustifikat tali talba bil-fatturi rilevanti li ammontaw fl-ammonti mitluba.
17. Illi f'digriet mogħti mill- Prim Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet Rita Agius vs Nutar Joseph Cassallo Agius fid-19 ta' Settembru 2013, fuq l-Artikolu 836(1)(d), il-Qorti sostniet is-segħwenti:

Illi l-Qorti tifhem li l-kejl li għandu jittieħed biex jitqies itthassir ta' Mandat kawtelatorju taħt din ir-ras huwa wieħed li jorbot il-kawżali tal-istess Mandat mal-kreditu msemmi fih. Dan ifisser li l-Qorti għandha tistħarreg fl-ewwel lok jekk jirriżultax mad-daqqa t'għajn li l-intimata eżekutanti għandhiex bażi ta' pretensjoni, u fit-tieni lok jekk waslitx biex "tillikwida" tali pretensjoni f'somma li taqbel mal-ammont minnha maħluf fil-Mandat. Wieħed m'għandu qatt jinsa li f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-prinċipju li d-dritt għall-azzjoni għudizzjarja m'għandux jiġi mxejjen jew imġarrab b'leġġerezza, u l-ieħor daqstant siewi li huwa dritt li persuna tħares l-interessi tagħha filmilja tagħhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jiġi definit minn Qorti

Illi hija l-fehma tal-Qorti li biex ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju jitqies bħala wieħed "eċċessiv", irid jintwera li bejn il-jedd pretiż u l-ammont maħsub li jħares dak il-jedd ikun hemm nuggas ta' qbil lampanti li s-sens komun u ċ-ċirkostanzi tal-każ ma jistgħux iżewġu ma' xulxin. *Il-fatt li ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju ikun jidher li huwa xi ftit ogħla minn dak li, mad-daqqa t'għajn, jidher xieraq, ma jwassalx ta' bilfors għat-thassir tal-Mandat li jkun iżda, l-iżjed, għat-tnaqqis tal-ammont sekwestrat ;*

18. Illi l-Artikolu 836 (1)(d) jipprovd i għat-thassir ta' mandat kawtelatorju meta l-ammont mitlub huwa prima facie eccessiv jew mhux għustifikat. Huwa ritenut minn dawn il-Qrati illi: *"Illi biex ammont imsemmi f'att kawtelatorju jitqies li huwa eccessiv, jehtieg li jintwera li dan ikun ezagerat fid-dawl tat-talba li ssir jew ikun tant grossolan li ma jistax ma jidherx mad-daqqa t'għajn bħala wieħed magħmul b'mod azzardat."* (Atti tal-Mandat fl-ismijiet Salvino Farrugia noe vs Exalco Holdings deciza mill-Prim Awla P.A. fis-6 ta' Dicembru 1999).
19. Illi fir-rikors tas-sekwestrata, l-argumenti tagħha huma totalment irriti għal darbha s-sekwestranti qegħdin juru b'mod car in-necessita għall-mandat odjern u dan għaliex l-ammont dovut minn fattura mahruga minnhom għall-ammont pretiż baqa' ma thallasx mis-sekwestrata.

20. Illi l-Artikolu 836(1)(f) tghid li jekk jintwera li fiċ-ċirkostanzi ma jkunx raġonevoli li jinżamm fis-sehħ l-att kawtelatorju jew parti minn jew li dan l-att jew parti minnu mhuwiex aktar meħtieġ jew ġustifikabbli, hemm lok ghar-revoka tal-mandat in kwistjoni.

21. Illi fuq l-Artikolu 836(1)(f), fid-digriet Rita Agius vs Nutar Joseph Vassallo Agius, il-Qorti spjegat li:

Illi jingħad ukoll li id-dispożizzjoni tal-liġi taħt eżami timplika li, wara l-ħruġ tal-Mandat, tkun tbiddlet xi ċirkostanza li minħabba fiha ma jkunx xieraq li l-istess Mandat jibqa' (għal kollox jew in parti) fis-sehħ. Din ittifsira toħroġ mill-kliem "jinżamm" u "aktar meħtieġ" li jinsabu fl-imsemmija dispożizzjoni, liema termini t-tnejn jimplikaw li dak li qabel kien jiġġustifika l-ħruġ u ż-żamma fis-sehħ tal-Mandat issa m'għadux il-każ; Illi, kif ingħad qabel, intwera li dak li wassal lill-eżekutanti biex ħarġet it-tieni Mandat kien jiddependi fuq fatti (ilpretensjonijiet li saru kontra tagħha fil-kawża miftuħa mill-verrieta tat-testatur) li baqgħu ma nbidlux sallum, minkejja l-ħruġ tal-ewwel Mandat kontra l-eżekutat;

22. Illi l-istess Qorti, fid-digriet mogħti fid-29 ta' Settembru 2008 fl-ismijiet Avukat Jean C. Farrugia a nom u in rappresentanza tal-assenti Soren Erland Tabur vs Dorte Rickert qalet:

*Illi, naturalment, il-Mandat ta' Sekwestru taħt eżami weġġa' lir-rikorrenti. Il-Qorti ma kenitx tistenna li jitressaq ir-rikors promotur kieku dan ma kienx il-każ. Dan il-fatt, waħdu, m'huwiex raġuni biex il-Mandat jitneħħa. **Il-bilanċ li l-Qorti trid tilhaq bejn il-jeddijiet tal-pretendent u tal-parti li kontra tagħha ssir il-pretensjoni, jrid jiġi meqjus fid-dawl li l-Mandat kawtelatorju huwa, min-natura tiegħu, protezzjoni bikrija maħsuba mil-liġi sakemm il-kwesjoni tiġi mistħarrġa kif imiss fil-mertu.***

Ma jrid jintesa qatt li l-għan tal-Mandat kawtelatorju huwa dak li "jiffriża" l-qagħda sakemm il-kwestjoni tiġi mistħarrġa kif għandu jkun filmertu. Wieħed għandu jqis ukoll li, qabel daħlu fis-sehħ ilbidliet fil-liġi proċedurali fl-1995, ma kien mogħti l-ebda rimedju bħal dak mitlub illum mir-rikorrenti għat-tneħħija ta' Mandat, sakemm kien ikun ġie mistħarreġ il-mertu tal-kwestjoni;

23. Illi fil-mandat odjern, ma kien hemm l-ebda bdil fiċ-ċirkostanzi li jimmerita r-revoka tiegħu. Is-socjeta esponenti għandha kull dritt tikkawtela l-pretensjonijiet tagħha għal darbha s-sekwestrata, għal ebda raġuni valida skont il-liġi baqgħet ma hallsix l-ammont dovut minnha lis-socjeta sekwestranta.

24. Illi għal darbha l-mandat m'għandux jiġi revokat, m'għandu jkun hemm l-ebda penali mposti fuq is-socjeta esponenti.

25. Illi referenza għall-penali hija wkoll firovola u vessatorja għal darbha l-esponenti bl-ebda mod ma agixxew in mala fede bil-mandati odjerni, anzi qegħdin sempliciment jikkawtelaw l-pretensjoni tagħhom.

26. Illi tajjeb li jingħad li minkejja li fir-rikors tagħha l-esponenti ddikjarat li ser titlob il-hlas tal-penali stante li dejjem skontha, is-socjeta sekwestranta m'hijiex ser jirnexxilha tiggustifika l-ħruġ tal-mandat odjern, fit-talba innifisha, ma hemm l-ebda referenza għall-Artikolu 836(8) (li jipprovdli għal tali talba), wisq anqas ma hemm talba lil din l-Onorabbli Qorti għall-hlas ta' penali. F'kaz li tali

‘talba’ (li teknikament, m’hijiex) tigi milquha, din tkun decizjoni extra petita stante li s-sekwestrata ma kinitx fil-verita ghamlet it-talba appozita ghal hlas tal-penali.

27. Illi dato ma non concesso t-talba saret kif suppost, fis-sentenza fl-ismijiet Yorkie Clothing Industry Limited vs Dr. Lillian Calleja Cremona bin-numru 2391/2000 RCP deciza fit-30 ta’ Mejju 2002 li kkowtat id- decizjoni “Vincent Mercieca vs George Galea” (P.A. (RCP) 29 ta’ Novembru 2001 u cjoe’ li “din id-diskrezzjoni tal-Qorti dwar l-impozizzjoni tal-penali tirrizulta mill-istess subartikolu (8) tal-Artikolu 836 fejn il-ligi testwalment tghid li “il-qorti tista’ tikkundanna lir-rikorrent li jkun hareg att kawtelatorju fuq talba tieghu sabiex ihallas penali....”.

“Illi ghalkemm din il-procedura ma hijiex wahda li ghandha tigi inkoraggita, anzi ghandha u qed tigi censurata, b’daqshekk ma jfissirx li ghandha tigi applikata l-penali stabbilita ai termini tal-Artikolu 836 (9) tal-Kap 12, u dan ghaliex l-impozizzjoni tal-istess penali ma hijiex awtomatika izda tiddependi mid-diskrezzjoni tal-Qorti, ovvjament tenut kont tal-fattispecje tal-kaz in ezami”. “Illi huwa ovvju li l-kelma tista’ taghti lill-Qorti il-fakolta’ jew li timponi l-hlas ta’ tali penali jew le, u tali diskrezzjoni talgudikant tapplika ukoll fil-kaz ta’ l-ammont ta’ penali li ghandha tigi mposta fuq il-konvenut.

28. Illi fil-mandat odjern, s-socjeta esponenti umilment temmen li din l-Onorabbli Qorti ghandha tezercita d-diskrezzjoni taghha billi taghmel apprezzament siewi tal-fatti kif dedotti u tichad it-talba ghall-imposizzjoni tal-penali.

Ghaldaqstant u in vista tal-premess l-esponenti qieghed jittlob lill-din l-Onorabbli Qorti sabiex tichad it-talbiet attrici.

Bl-ispejjez.’

wara li rat l-atti processwali,

wara li semgħet it-trattazzjoni finali maghmula bil-fomm fis-seduta tal-14 ta’ Lulju 2025:

- mill-Avukat Dr. David Bonello, għar-rikorrenti sekwestrata, u
- mill-Avukat Dr. Alexandra Gaglione, għall-intimata sekwestranta,

qed tagħti dan id-

Digriet kamerali

1. F’dan il-kaz, permezz tal-mandat kawtelatorju bin-numru 2384/2024 l-intimata sekwestranta riedet tqieghed fiż-żgur pretensjoni ta’ kreditu ta’ € 4,956⁴ rappreżentanti:

“ammont dovut mis-sekwestrati (sic!) lis-sekwestranti rappreżentanti l-bilanċ ulteruri ta’ € 4,956 u dan kif qieghed jiġi spjegat u mitlub fl-avviż li qieghed jiġi pprezentat kontestwalment, liema mandat ser jikkawtela l-bilanċ ulterjuri li sar dovut mis-

⁴ U mhux € 9,558 kif indikat erronjament fir-rikors promotur

sekwestranta mid-data tal-preżentata tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju bin-numru 1966/2024⁵

2. Harsa lejn ir-rikors promotur li ġie ppreżentat kontestwalment mal-mandat, liema rikors wellied il-kawża għall-istħarriġ fil-mertu tad-disputa ben il-partijiet u li qegħda tinstema ukoll minn din il-Qorti kif presjeduta (Rik 270/2024), turi illi l-ammont kawtelat huwa parti minn bilanċ ikbar (€ 9,558 jew somma verjuri li ma teċċedix il-€ 15,000) li skont l-intimata sekwestranta huwa dovut lilha mir-rikorrenti sekwestrata Jessica Vella:

“rappreżentanti bilanċ dovut ai termini tal-fattura datata t-8 ta' Awwissu 2024 relatat ma' xogħlijiet ta' kontrabejt fil-proprietà 'Penthouse nru 7, Triq Santu Formosa, iż-Żurrieq, li kopja tiegħu qiegħda tiġi hawn annessa u mmarkata 'Dokument A' u dan kif kont diġà interpellata skont l-Itra Uffiċjali mibgħuta lilek għat-termini tal-Artikolu 166A tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta datata t-2 ta' Ottubru 2024 li qiegħda tiġi hawn annessa u mmarkata bħala "Dokument B".⁶

3. L-istess rikors fil-kawża Rik. 270/2024 flimkien mar-risposta tal-istess intimata sekwestranta fil-proċedura odjerna (inkluż id-dokumenti eseblti mal-atti)⁷, imbagħad jelaboraw iżjed dwar ir-retroxena (dejjem skont dak li tgħid l-intimata), fis-sens li:
 - Fit-30 t'April 2024 ir-rikorrenti kienet *inter alia* akkwistat mingħand l-intimata u kumpanija oħra, *penthouse*, formanti parti minn blokka t'appartamenti li kienu żviluppaw il-vendituri, fil-fond numru 7, Triq Santu Formosa, iż-Żurrieq.⁸
 - Wara li ġie ffirmat il-kuntratt finali kien hemm **qbil** bejn il-partijiet li jsir il-kontrabejt u l-*insulation expansion joints* u dan sabiex jiġu evitati ħsarat fil-blokka u allura fl-interess ukoll tar-rikorrenti.
 - Intbagħet l-ewwel *invoice* għall-ammont ta' € 4,602 (inkluż il-VAT) – li skont l-intimata kien *"part-invoicing tal-ammont totali ta' € 9,558 inkluż il-VAT"* – iżda r-rikorrenti ma ħallsitux għaliex qalet illi thallas biss meta jiġu approvati l-pjanti mill-Awtorita' tal-Ippjanar. Għalhekk fit-2 ta' Ottubru 2024 ġiet ippreżentata l-ittra uffiċjali bin-numru 2329/2024 ai termini tal-Art. 166A flimkien ma' mandat ta' sekwestru kawtelatorju bin-numru 1966/2024 għall-ammont ta' € 4,602.

⁵ Fol 41-43.

⁶ Fol 52.

⁷ Fol 45-76.

⁸ Kuntratt eseblt a fol 8-28 u a fol 55-75.

- Skont ma qalet l-intimata fir-risposta tagħha f'din il-proċedura, sussegwentement "kienu żdiedu x-xogħolijiet u tlestew fl-intier tagħhom, u b'hekk ħarġet l-fattura finali ta' € 9,558 (li kien ukoll ikopri għall-ewwel € 4,160 (sic!⁹) mitluba". Fir-rikors tagħha fil-kawża Rik. 270/2024 qalet illi "l-ammont żdied għal € 9,558 stante li mid-data tal-preżentata tal-imsemmija ittra, x-xogħolijiet ta' kontrabejt żdiedu sinjifikament għal € 9,558".
 - B'hekk skont l-intimata, l-mandat kawtelatorju *de quo* inħareġ biss għall-bilanċ ta' € 4,956 (i.e. € 9,558 - € 4,602) u mhux kif erronjament indikat mir-rikorrenti, għas-somma totali ta' €9,558 u dan billi l-ammont fatturat fl-ewwel fattura (i.e. € 4,602) jinsab kawtelat bl-ewwel mandat (i.e. dak bin-numru 1985/2024).
4. Min-naħa tagħha r-rikorrenti sekwestrata (li naturalment hija l-intimata fil-kawża Rik 270/2024) qed tattakka l-validità tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju in kwistjoni u titlob ir-revoka tiegħu abbażi tal-Art. 836(1)(c), (d), (e) u (f) tal-Kap. 12 li jipprovdu kif ġej:

'836. (1) Mingħajr ebda preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt dan il-Kodiċi jew kull ligi oħra, l-intimat li jkun inħareġ att kawtelatorju kontrih jista' jagħmel rikors lill-qorti li tkun ħarġet l-att kawtelatorju, jew inkella, jekk tkun saret kawża, jista' jagħmel rikors lill-qorti li tkun qegħda tittratta dik il-kawża li fih jitlob li l-att kawtelatorju jiġi revokat, sew għal kollox jew f'parti minnu, għal xi waħda minn dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

...

(ċ) li jkun hemm garanzija xierqa oħra sabiex tissodisfa l-pretensjoni ta' min ikun talab il-ħruġ tal-att kawtelatorju sew bil-ħruġ ta' att kawtelatorju ieħor, jew inkella jekk dik il-garanzija oħra tista' għas-sodisfazzjon tal-qorti tassigura biżżejjed il-pretensjoni; jew

(d) jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx *prima facie* ġustifikat jew ikun eċċessiv; jew

(e) jekk il-garanzija mogħtija titqies mill-qorti li tkun biżżejjed; jew

(f) jekk jintwera li fiċ-ċirkostanzi ma jkunx raġonevoli li jinżamm fis-seħħ l-att kawtelatorju jew parti minnu jew li dan l-att jew parti minnu mhuwix aktar meħtieġ jew ġustifikabbli.'

⁹ Jidher li din il-figura hija erronja billi l-ewwel ammont fatturat u li għalih kienet inħarġet l-ittra uffiċjali ien dak ta' € 4,602 u mhux € 4,160

5. Inoltre billi fil-fehma tagħha l-mandat “sar b’malizzja u għandha mill-frivolu u mill-vessatorju” ir-rikorrenti qed titlob ukoll lill-Qorti timponi penali fuq l-intimata ai termini tal-Art. 836(8)(b), (c) u/jew (d) tal-Kap. 12.
6. Jinsab assodat fil-ġurisprudenza li l-eżami li għandha tagħmel il-Qorti fi proċeduri ta’ din ix-xorta huwa wieħed *prima facie* u dan għaliex eżami approfondit tal-mertu suppost għandu isir f’kawża appożita u inoltre illi tali proċeduri m’humieq intizi sabieq jirrevedu l-ordni li tkun haġet il-Qorti għall-ħruġ tal-mandat:

“Sabiex proċedura ta’ din ix-xorta tinexxi għar-rikorrent, jeħtieġ jipprova li *prima facie* r-raġunijiet tiegħu huma fondati. Sabieq isir hekk, mhux neċessarju għall-Qorti li tidhol fil-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet. Anzi l-Qorti hija prekluzi milli tidhol fil-mertu speċjalment fil-każ tal-lum fejn il-kawża fil-mertu qiegħed jiġi trattat quddiem din il-Qorti.” (**Paul Chetcuti v. Anthony Chetcuti et** – PA, Rik 787/2010 JZM, 05/11/2010)

“Mid-disposizzjoni tal-artikolu 836 tal-Kap. 12 dwar it-tħassir ta’ atti kawtelatorju jidher li l-unika eżami li trid tagħmel din il-Qorti huwa dak biss ta’ *prima facie*, u dan għaliex il-mertu kollu jiġi nvestigat fil-kawża proprja bejn il-partijiet, u għalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-eżami li trid tagħmel il-Qorti f’dan l-istadju, u dan tenut kont li hawn si tratta dejjem ta’ proċedura preliminari, li għad qed tistenna l-eżitu finali tal-kawża proprja.” (**Joseph Camilleri et. v. Anthony Gove’** – PA, Rik 286/2001 RCP, 10/05/2001)

“Dawn il-proċeduri mhux intizi biex iservu ta’ revizzjoni għar-rigward tal-ordni tal-ħruġ tal-mandat. Dawn il-proċeduri jsiru sabieq jiġi stabbiliti jekk jeżistux l-estremi li trid il-ligi, skont il-provvedimenti tal-artikolu 836 tal-Kapitolu 12, sabieq il-mandat jiġi revokat in parte jew in toto.” (**Therese Mangion Galea v. Desmond Stanley Stewart** – PA, Rik 336/2005 JRM, 29/07/2005)

7. Naturalment eżami *prima facie* ma jfissirx illi l-Qorti trid tħares lejn l-atti li għandha quddiemha b’għajnejha mbexxqin jew b’mod superfiċjali. Li kien hekk il-ligi stess ma kienetx tirrikjedi lis-sekwestrant u lis-sekwestrat jipprezentaw **“id-dokumenti kollha li jsostnu t-talba”**¹⁰ tagħhom jew tippermetti lill-Qorti tiffissa seduta għas-smieġh.
8. Il-Qorti kellha l-oportunita’ illi tara d-dokumenti esebiti mill-kontendenti mal-atti rispettivi tagħhom, kif ukoll l-*affidavit* qasir tad-direttur tal-kumpanija intimata (li sewwasew gie ipprezentat fil-kawża Rik 270/2024 iżda li gie reż applikabbli għal

¹⁰ Art. 836(2) u (3) tal-Kap. 12

din il-proċedura wara talba tal-kumpanija intimata fis-seduta tad-9 ta' Ġunju 2025) u n-nota (b'dokument u b'USB *stick*) ipprezentata mir-rikorrenti.

L-ewwel kawżali: l-Art. 836(1)(f) tal-Kap. 12

9. B'mod kronologiku, l-ewwel kawżali invokata mir-rikorrenti hija dik illi fiċ-ċirkostanzi ma jkunx raġonevoli li l-mandat jinżamm fis-sehħ jew li l-mandat mhuwiex aktar meħtieġ jew ġustifikabbli.
10. Issa għalkemm fis-sottomissjonijiet tagħha dwar din il-kawżali r-rikorrenti għamlet riferenza għal dak li qalet tajjeb il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet fl-ismijiet **Therese Mangion Galea v. Desmond Stanley Stewart** (PA, Rik 336/2005 JRM, 29/07/2005)¹¹ u għal dak li qalet daqstant iehor tajjeb l-istess Qorti diversement presjeduta fl-ismijiet **Carmelo Abdilla v. Auto Sales Ltd** (PA, Rik 115/2011 LFS, 17/05/2011)¹², madanakollu ma qalet xejn dwar 'l għala fil-fehma tagħha l-mandat għandu jiġi revokat abbażi ta' din il-kawżali.
11. Fi kwalunkwe każ, hija pożizzjoni stabbilita fil-ġurisprudenza tagħna illi sabiex mandat jiġi rexiss abbażi ta' din il-kawżali jeħtieġ li jkun hemm bidla fiċ-ċirkustanzi **wara** li jkun inħareġ il-mandat. Digriet li jiġi kkwotat ta' spiss f'dan ir-rigward huwa dak li kien ġie mogħti fl-ismijiet **Francis Spiteri et. v. Charles Darmanin et.** (PA, Rik Numru 571/2010 JRM, 25/08/2010) fejn il-Qorti kienet qalet hekk:

“Illi jingħad ukoll li id-dispożizzjoni tal-liġi taħt eżami timplika li, wara l-ħruġ tal-Mandat, tkun tbiddlet xi ċirkostanza li minhabba fiha ma jkunx xieraq li l-istess Mandat jibqa' (għal kollox jew in parti) fis-sehħ. Din it-tifsira toħroġ mill-kliem “jinżamm” u “aktar meħtieġ” li jinsabu fl-imsemmija dispożizzjoni, liema termini t-tnejn jimplikaw li dak li qabel kien jiġġustifika l-ħruġ u ż-żamma fis-sehħ tal-Mandat issa m'għadux il-każ”
12. F'dan is-sens ukoll din il-Qorti diversement presjeduta tenniet fid-digriet fl-ismijiet **Roberto Carlos Calleja v. Gerard Dominic Borg Mizzi** (QMĊ, Rik. Nru. 1/2020 RM, 12/02/2020) illi:

“Kwantu ghas-sottomissjoni tar-rikorrent illi m'huwiex raġonevoli illi l-Mandat de quo jinżamm fis-sehħ jew illi l-att jew parti minnu m'huwiex iktar meħtieġ jew ġustifikabbli, il-Qorti tosserva illi

¹¹ “Il-ħtiġiet li l-liġi proċedurali titlob sabiex persuna tista' toħroġ Mandat kawtelatorju huma li (a) jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l-persuna li dwarha jinħareġ il-mandat; (b) li ssir kawża li fiha tiġi mistħarrġa sewwasew dik il-pretensjoni ta' dritt, (c) li l-Mandat irid ikun iħares ir-rekwiżiti mitluba mil-liġi dwar il-ħruġ tiegħu u (d) li tali Mandat jinħareġ u jiġi esegwit taħt ir-responsabbiltà tal-persuna li tkun talbitu.”

¹² Il-bran li ġie ukoll citat minn din il-Qorti ftit iżjed 'l fuq f'paragrafu 6 ta' dan id-digriet, liema bran ittied minn digriet li nġata oriġinalment mill-Imhalled Raymond C. Pace fl-ismijiet **Joseph Camilleri et. v. Anthony Gove** (PA, Rik 286/2001 RCP, 10/05/2001)

gie kostantement ritenut mill-qradi tagħha illi l-interpretazzjoni korretta tal-Artikolu 836(1)(f) tal-Kap.12 tehtieg illi jintwera li tkun tbiddlet xi cirkostanza wara l-hrug tal-Mandat, li minhabba fiha ma jkunx xieraq li l-istess Mandat jibqa' fis-sehh in toto jew in parti. Din it-tifsira tohrog mill-kliem "jinżamm" u "aktar meħtieġ" li jinsabu fl-imsemmija dispozizzjoni, liema termini t-tnejn jimplikaw li dak li qabel kien jiggustifika l-hrug u z-zamma fis-sehh tal-Mandat issa m'ghadux il-kaz. Sabiex issir din l-analizi wiehed irid jistabblixi jekk mid-data tal-hrug tal-Mandat ghadhomx jissussistu l-kundizzjonijiet għall-hrug tal-Mandat. Issa, il-htigijiet tal-ligi procedurali għall-hrug ta' mandat kawtelatorju huma li l-persuna li titlob il-hrug tal-Mandat:-

- “(a) jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l-persuna li dwarha jinħareġ il-Mandat;
- (b) li ssir kawża li fiha tiġi mistħarrġa sewwasew dik il-pretensjoni ta' dritt;
- (c) li l-Mandat irid ikun iħares ir-rekwiżiti mitluba mil-ligi dwar il-hruġ tiegħu u
- (d) li tali Mandat jinħareġ u jiġi esegwit taħt ir-responsabbiltà tal-persuna li tkun talbitu.

Illi fil-kaz odjern ma intweriex illi mid-data meta nhareġ il-Mandat in kwistjoni, kien hemm xi tibdil fiċ-cirkostanzi sabiex il-Qorti tista' tasal biex tiddeciedi li l-hrug tal-mandat li kien ragjonevoli jew gustifikabbli, issa m'ghadux”

13. Daqstant ieħor ma ntweriex fil-proċeduri odjerni mir-rikorrenti illi kien hemm xi tibdil fiċ-cirkostanzi **wara** l-hruġ tal-mandat *de quo*. Għalhekk il-Qorti ma tqisx illi l-mandat għandu jiġi revokat għar-raġunijiet imsemmija f'din il-kawżali.

It-tieni kawżali: l-Art. 836(1)(d) tal-Kap. 12

14. Fir-rigward tat-tieni kawżali, ossia “*li l-ammont mitlub mhuwiex prima facie ġustifikat jew hu eċċessiv*” ir-rikorrenti tgħid fil-parti intestata “Sottomissjonijiet” illi “*l-ammont mitlub mhuwiex prima facie ġustifikat kemm għaliex l-esponenti ma jistgħux jinżammu responsabbli għalih, kif ukoll billi mill-istess pretensjoni li ressaq is-sekwestrant jidher li l-esponenti gew traxxinati f'din il-vertenza merament biex issir pressjoni*”. Imbagħad mill-eleku tal-fatti jirriżulta illi r-rikorrenti qed tilmenta mill-fatt illi qatt ma kien hemm ftehim bejn il-partijiet, illi l-kontrabejt ġie magħmul mingħajr il-kunsens tagħha u ġie impost fuqha u għalhekk l-ammont m'huwiex *prima facie* ġustifikat. Tgħid ukoll illi l-fatt illi l-ammont ta' € 4,602 għal kontrabejt li suppost kien tlesta mill-intimata, sussegwentement żdied għal aktar minn € 9,000 huwa ukoll turija li l-ammont issa kawtelat huwa eċċessiv.

15. Min-naħa tagħha l-kumpanija intimata tgħid illi “*ma jistax jingħad illi s-socjeta sekwestrata qabbdet u vvintat sorte mill-arja u dan stante li kemm fil-mandat odjern kif ukoll fl-avviz għall-kawża fuq il-mertu, hija ggustifikat tali talba bil-fatturi rilevanti li ammontaw fl-ammonti mitluba*.” Imbagħad tgħaddi biex tiċċita lill-Onor. Imħallef Emeritu J.R. Micallef li kien qal is-segweni fid-digriet fl-ismijiet: **Rita Agius v. Nutar Joseph Vassallo Agius** (PA, Rik 816/2013 JRM, 19/09/2013):

Illi l-Qorti tifhem li l-kejl li għandu jittiehed biex jitqies itthassir ta' Mandat kawtelatorju taht din ir-ras huwa wiehed li jorbot il-kawżali tal-istess Mandat mal-kreditu msemmi fih. Dan ifisser li l-Qorti għandha tistharreġ fl-ewwel lok jekk jirrizultax mad-daqqa t'għajn li l-intimata eżekutanti għandhiex bażi ta' pretensjoni, u fit-tieni lok jekk waslitx biex "tillikwida" tali pretensjoni f'somma li taqbel mal-ammont minnha maħluf fil-Mandat. Wiehed m'għandu qatt jinsa li f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-prinċipju li d-dritt għall-azzjoni ġudizzjarja m'għandux jiġi mxejjen jew imġarrab b'leġġerezza, u l-ieħor daqstant siewi li huwa dritt li persuna tħares l-interessi tagħha filmilja tagħhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jiġi definit minn Qorti

Illi hija l-fehma tal-Qorti li biex ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju jitqies bħala wiehed "eccessiv", irid jintwera li bejn il-jedd pretiż u l-ammont maħsub li jħares dak il-jedd ikun hemm nuqqas ta' qbil lampanti li s-sens komun u ċ-ċirkostanzi tal-każ ma jistgħux iżewġu ma' xulxin. Il-fatt li ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju ikun jidher li huwa xi f'tit oġġla minn dak li, mad-daqqa t'għajn, jidher xieraq, ma jwassalx ta' bilfors għat-tħassir tal-Mandat li jkun iżda, l-iżjed, għat-tnaqqis tal-ammont sekwestrat "

16. Dwar li l-ammont mitlub m'huwiex prima facie eccessiv jew ingustifikat, tikkwota ukoll lill-istess imħallef meta qal illi: "biex ammont imsemmi f'att kawtelatorju jitqies li huwa eccessiv, jehtieg li jintwera li dan ikun ezagerat fid-dawl tat-talba li ssir jew ikun tant grossolan li ma jistax ma jidhirx mad-daqqa t'għajn bħala wiehed magħmul b'mod azzardat"¹³
17. Tgħid ukoll illi l-intimata wriet b'mod ċar in-necessita' għall-mandat odjern u dan għaliex l-ammont dovut minn fattura maħruġa minnha għall-ammont pretiż baqa' ma thallasx mir-rikorrenti.
18. Il-Qorti qrat l-affidavit qasir ipprezentat minn **Alexei Tabone¹⁴**, direttur tal-kumpanija intimata u reġġet fliet ir-risposta tal-istess intimata inkluż id-dokumenti annessi magħha.
19. Qabel xejn jirrizultalha li hemm diskrepanza sinjifikanti bejn dak li jgħid l-istess Tabone u dak li hemm fir-risposta. Filwaqt li Tabone jgħid illi "x-xogħolijiet totali wara li tlesta x-xogħol kollu kien jammonta għal **€ 14,160 (bil-VAT)**" u li allura l-ammont kien żdied minn € 4,602 (ammont kawtelat bl-ewwel mandat) għal € 14,160 "peress illi kienu saru iktar xogħolijiet", fir-risposta tagħha stess l-kumpanija intimata tgħid illi dawn ix-xogħolijiet jammontaw għal € 9,558 (inkluż il-VAT). Fir-rikors li permezz tiegħu fethet il-kawża fil-mertu l-intimata inoltre talbet is-somma ta' € 9,558 "jew kull somma oħra verjuri kif tiġi likwidata ... li ma teċċedix € 15,000". B'hekk skont Tabone, il-fatturi datati 8 ta' Awwissu 2024 (għal € 4,602¹⁵) u 15 ta'

¹³ **Salvino Farrugia noe et v. Exalco Holdings Limited** (PA, Ċit 2041/1999/1 JRM, 07/03/2012)

¹⁴ Fol 35C-D

¹⁵ Fol 53.

Ottubru 2024 (għal € 9,558¹⁶) huma separati u flimkien jammontaw għal € 14,160, mentri fir-risposta l-kumpanija intimata (li tagħha huwa d-direttur) tgħid illi l-ewwel fattura hija *part-invoicing* tal-ammont totali ta' € 9,558 fatturat fit-tieni fattura (li allura tinkludi fiha l-ewwel fattura).

20. Din id-diskrepanza hija, jekk xejn, favur ir-rikorrenti billi jekk verament Tabone għandu raġun (u mhux il-kumpanija intimata), allura jkun ifisser li l-mandat *de quo* inħareġ għal ammont inqas minn kemm suppost (i.e. billi nħareġ għall-ammont ta' € 4,956 u mhux għall-ammont ta' € 9,558) u allura altru milli *prima facie* eċċessiv. Naturalment din hija kwistjoni li trid tiġi analizzata fil-mertu u mhux f'din il-proċedura però l-Qorti tistqarr illi mad-daqqa t'għajn ma tirriflettix tajjeb tal-inqas fuq il-mod kif il-kumpanija intimata għamlet il-kalkoli tagħha ta' dak dovut lilha.
21. Xi haġa oħra li tinnota l-Qorti hija illi l-fatturi in kwistjoni huma t-tnejn rilaxxati minn "Alexie Tabone" u l-kumpanija intimata ma tidher imkien fuqhom. Għal darb' oħra din hija kwistjoni li toħroġ fil-mertu tal-kawża u mhux f'eżami *prima facie* billi dak li mad-daqqa t'għajn jista' jidher mod, jista' ikun filfatti ifisser mod ieħor.
22. Però l-iktar haġa li ġibdet l-attenzjoni tal-Qorti hija s-segwenti:
23. Il-mandat *de quo* jidher li nħareġ sabiex "*jikkawtela l-bilanċ ulterjuri ta' € 4,956 ... kif spjegat u mitlub fl-avviż...*" liema avviż¹⁷ imbagħad jgħid (kif tgħid ir-risposta ukoll f'din il-proċedura u kif jgħid Alexei Tabone fl-*affidavit* tiegħu) illi l-ammont jirrappreżenta bilanċ dovut ai termini tal-fattura datat 8 ta' Awwissu 2024 relatat ma' xogħolijiet ta' kontrabejt. L-istess Alexei Tabone fl-*affidavit* tiegħu u hekk ukoll il-kumpanija intimata fir-risposta tagħha f'din il-proċedura jgħidu illi dawn ix-xogħolijiet saru **bi ftehim** mar-rikorrenti. Il-Qorti tifhem allura illi l-**bażi tal-pretensjoni** tal-kumpanija intimata hija ammont dovuta lilha għal servizzi mitluba mir-rikorrenti. Tant hu hekk illi ħarġitilha l-fattura a fol 54 għall-ispejjeż tagħha.
24. Madanakollu dan jistona sew ma dak li jirrizulta *prima facie* mill-voice message immarkat AUDIO-2024-04-23-11-31-22.m4a esebit fuq il-*pendrive* a fol 80, liema voice message intbagħat minn Alexei Tabone lir-rikorrenti fit-23 ta' April 2024 meta dakinhar ukoll kien qalilha bil-kitba li l-ispejjeż tal-kontrabejt kienu € 3,900¹⁸. Minn dan il-messaġġ jirrizulta illi apparti li kien qed jitlobha sabiex tiffissa *meeting* urgenti sabiex jiġi ffirmat il-kuntratt finali (li imbagħad eventwalment ġie ffirmat gimgha wara fit-30 ta' April 2024), qalilha ukoll is-segwenti kliem: "*issa apparti*

¹⁶ Fol 54.

¹⁷ Fol 39.

¹⁸ Fol 81.

- minn hekk aħna hemmhekk il-post mibjugħ totally shell lilek però aħna erm minħabba potenzjalment ħsara lill-istruttura li kienet qed issir ma għadniex nistennnew li inti tagħmel il-kontrabejt, erm, **u għamilna l-kontrabejt għalik f'ismek**. Ovvjament you can check the prices. **The costs of the kontrabejt fuq il-parti tiegħek kollha we're talking for € 3,900** li huwa a very very good price...kellna naghmluha malajr minħabba ħsara lill-istruttura li kienet qed issir...kieku tagħmlu int dan jġigik ħafna iktar għoli, **aħna € 3,900 għamilnih il-kontrabejt kollu. Ma konnix miftehmin fuq kontrabejt ovvjament** konna miftehmin shell fuq il-kuntratt **però ma stajniex nistennnew li tagħmlu inti** għax kienet issir ħsara lil ta' tahtek".
25. Jirriżulta għalhekk illi tal-inqas mad-daqqa t'għajn u minkejja dak li jingħad mill-kumpanija intimata, **ftehim ma kienx hemm** u wisq anqas kien hemm talba għas-servizzi tagħha mir-rikorrenti. Il-kuntratt innifsu ukoll ma jurix illi tali xogħolijiet kellhom jsiru mill-intimata. Jista' jagħti l-kas illi fil-mertu imbagħad jirriżulta wara kollox illi ftehim kien hemm, jew li sar ftehim b'mod sussegwenti jew inkella illi ftehim ma kien hemm xejn iżda li l-ammont huwa xorta dovut mir-rikorrenti lill-intimata taht xi artikolu ieħor tal-liġi fosthom taht l-Art. 1012-1051A tal-Kap. 16 possibbilment bit-tħaddim tal-Art. 213 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta. **Madanakollu jidher b'mod ċar tal-inqas f'dan l-istadju ta' prima facie illi l-baži tal-pretensjoni** tal-kumpanija intimata għal ammont dovuta lilha in konnessjoni ma' servizzi **mitluba** mir-rikorrenti, **ma tirriżultax**.
26. Inoltre, l-istess messaggġ jindika b'mod ċar illi fit-23 ta' April 2024 l-ammont totali ta' spejjeż għall-kontrabejt kien dak ta' € 3,900 (prezz li skont Alexei Tabone kien wieħed tajjeb tant illi stieden lir-rikorrenti tiċċekkja l-prezzijiet tas-suq hija stess). Għalhekk mad-daqqa t'għajn il-Qorti ukoll jogħrkuha għajnejha meta tara li apparti l-ewwel fattura ta' € 4,602 maħruġa fit-8 ta' Awwissu 2024 (ammont kawtelat permezz tal-ewwel mandat), il-kumpanija intimata ħarġet fattura oħra fil-15 ta' Ottubru 2024 għal ammont ieħor ta' € 9,558 (jekk hux inkluz l-ewwel fattura jew le hija kwistjoni oħra) għall-istess kontrabejt meta suppost dan kien tlesta kollu fit-23 ta' April 2024. Li jfisser illi apparti illi *prima facie* l-ammont mitlub m'huwiex ġustifikat għaliex l-intimata m'għandiex il-baži tal-pretensjoni li tghid li għandha, l-ammont m'huwiex ġustifikat ukoll għaliex jidher li l-prezz tas-servizzi li qed jingħad mill-intimata li ngħataw lir-rikorrenti fuq talba tagħha stess, huwa diġà kopert bl-ewwel fattura li huwa s-sugġett tal-ewwel mandat.
27. Għal kull bwon fini jerga jingħad però illi l-Qorti bl-ebda mod ma hija qed tghid illi fil-kawża ser jiġi kkonfermat dak li jirriżulta *prima facie* u lanqas li mhuwiex ser jiġi hekk kkonfermat għaliex dan kollu jiddependi mill-assjem tal-provi kollha li tressqu u li għad jridu jitressqu fl-istess proċess.

28. Għalhekk il-Qorti tqis illi l-mandat għandu jitneħħa abbażi ta' din il-kawżali.

It-tielet u r-raba' kawżali: l-Art. 836(1)(ċ) u (e) tal-Kap. 12

29. It-tielet u r-raba' kawżali invokati mir-rikorrenti huma dawk illi teżisti garanzija xierqa oħra sabiex tissodisfa l-pretensjoni tal-intimata u/jew li hemm garanzija mogħtija li għandha titqies mill-qorti li hija biżżejjed.

30. Skont id-diċitura (xejn felici) tal-Art. 836(1)(ċ) tali garanzija għandha tikkonsisti:

- f'mandat kawtelatorju ieħor, jew
- f'garanzija oħra. F'dan il-każ però jrid jiġi ppruvat għas-sodisfazzjon tal-qorti li din il-"garanzija oħra" tkun tassigura biżżejjed il-pretensjoni kawtelata.

Imbagħad l-Art. 836(1)(e) jitlob li l-garanzija mogħtija

- titqies mill-Qorti li hija biżżejjed

31. Jiġi ċċarat qabel xejn mill-Qorti illi l-ewwel mandat ta' sekwestru kawtelatorju li ppreżentat l-intimata fil-konfront tar-rikorrenti, dak bin-numru 1966/2024, li m'huwiex l-istess mandat li qed jiġi attakkat f'din il-proċedura, kien inħareġ biex jikkawtela s-somma ta' € 4,602 (skont l-intimata, parti mill-ammont totali dovut ta' € 9,558) mentri l-mandat *de quo*, bin-numru 2384/2024, inħareġ biex jikkawtela l-bilanċ tas-somma. Jingħad ukoll, xi ħaġa li l-ebda parti ma jidher li semmiet fil-kors ta' din il-proċedura, illi l-mandat 1966/2024 kien ġie revokat minn din il-Qorti (kif presjeduta) permezz tal-kontromandat nru 2427/2024 maħruġ fis-6 ta' Diċembru 2024 u dan wara li kienet ġiet ippreżentata ċedola ta' depożitu bl-ammont kawtelat. Fil-każ odjern ma sar l-ebda depożitu simili fl-atti tal-mandat.

32. Ir-rikorrenti tishaq illi *"iċ-ċirkostanzi tal-esponenti huma tali li ma jagħtux lok għal dubju dwar il-kapacità finanzjarja tal-esponenti li jhallsu t-talbiet tar-rikorrent f'każ ta' eventwali kundanna"* u li *"huwa fatt magħruf mis-sekwestrant li l-esponenti hija propjetarja ta' assi immobiljari li għandhom f'Malta tant hu hekk u xhieda ta' dan hija l-propjeta mixtrija mil-istess intimat, liema stat kien għal kollox jippermetti li r-rikorrent jagħmel ir-ricerka tiegħu u jikkawtela bi prudenza, minflok bil-mod vessatorju li għazel li jagixxi bih meta intavola l-mandat odjern"*. F'dan ir-rigward imbagħad tikkwota tajjeb lill-Onor. Imħallef Emeritu J.R. Micallef li pprovda kif ġej fuq din il-kawżali:

"Illi biex jista' jingħad li teżisti garanzija xierqa oħra li tagħmel tajjeb għall-pretensjoni ta' min talab il-ħruġ tal-Mandat għall-finijiet tal-Artikolu 836(1)(ċ) tal-Kodiċi, irid jintwera li tali garanzija trid tkun tinsab fi ħdan l-istess persuna eżekutata, u dan, ġeneralment, minn sfharrig tal-ġid li hija jista' jkollha, ukoll jekk tali garanzija hija kostitwita "bil-ħruġ ta' att kawtelatorju ieħor". Kreditu li jista' jkun dovut lill-persuna eżekutata minn terza persuna ma jammontax bħala

garanzija adegwata fil-konfront ta' intimat eżekutat ieħor. Izda, min naha ohra, l-biza' li l-ġid alternattiv li jittressaq bħala garanzija jista' jintuza mid-debitur eżekutat biex jiggarrantixxi xi obbligazzjoni oħra m'għandhiex, waħedha, sservi biex tirrendi dak il-ġid bħala mhux xieraq bħala garanzija alternattiva għall-pretensjoni tal-eżekutant. Wara kolloxx, il-Qorti tista' dejjem torbot lil min iressaq il-garanzija alternattiva xierqa biex ma jagħmel xejn dwar dak il-ġid li bija jista' jnaqqas jew ixellef is-saħħa ta' dik il-garanzija.”¹⁹

Ikkwota ukoll b'akkklamazzjoni lill-Onor. Prim' Imħallef Emeritu J. Azzopardi li rritjena illi:

“Illi fil-każ in eżami għalhekk peress li l-Qorti hija sodisfatta li l-allegat kreditu tas-soċjeta intimata jista' jiġi garantit b'influss ċert ta' fondi għand ir-rikorrenti ma tarax għaliex l-istess soċjeta' kellha għalfejn f'dan l-istadju titlob il-ħruġ ta' dan il-mandat. Mandat kawtelatorju jinħareġ biex il-kreditur iqiegħed fiż-żgur il-jeddijiet tiegħu. Ma għandux jinħareġ biex iġib l-allegat debitur għarkubbtejh, bid-dovut rigward għad-drittijiet tal-allegat kreditur illi jekk ikollu indizju ċar li l-kreditu tiegħu jista' jiġi eluż (kif kien jingħad fir-rikorsi għall-ħruġ tagħhom antikament, u ċioe' qabel ir-rikorsi saru formoli apposta) ikun jista' jitlob miżuri maħsuba mill-istess liġi biex jipproteġi d-drittijiet tiegħu. Il-Qorti tħoss li f'każijiet simili, ma hemmx bżonn li dan isir f'dan l-istadju, (cioe' qabel jiġi determinat jekk il-kreditu jeżisti u jekk jeżisti kemm hu eżattament) għaliex hemm iċ-ċertezza li fil-futur jista' jsir.”²⁰

33. Mill-banda l-oħra l-intimata tiċċita lil Onor. Imħallef Emeritu J.R. Micallef meta dan qal:

“Illi f'materja ta' garanzija xierqa alternattiva, l-piż tal-prova li jeżisti ġid ieħor li jista' jagħmel tajjeb għall-pretensjonijiet tal-intimat eżekutant jaqa' biss fuq il-parti eżekutata rikorrenti. Fuq kolloxx, tali garanzija trid tkun waħda soda, ċara u realiżzabbli lill-eżekutant.”²¹

34. Skont l-intimata u in linea ma dak li qalet il-Qorti fid-digriet appena citat, *“wiehed ma jistax igib semplici garanzija generika fuq il-qagħda finanzjarja tagħha. Fil-każ odjern, is-sekwestranta qegħda targumenta li stante li hija proprjetarja ta' immobbli f'Malta, din tikkostitwixxi garanzija xierqa għall-kawtela tal-pretensjoni tas-socjeta sekwestranta. B'kull dovut rispet, is-sekwestrata għandha ggib provi ferm iktar oneruzi sabiex tiggarrantixxi din il-kawtela ... (inoltre) għandu jingħad illi s-sekwestrata akkwistat il-proprjeta immobbli permezz ta' self bankarju mill-Bank APS plc u dan kif jidher mill-kuntratt hawn anness u mmarkat 'Dok DHL4' u għalhekk, in vista ta' dan, is-socjeta sekwestranta għandha kull raguni valida li tikkawtela l-kreditu dovut lilha.”*

35. M'huwix kuntestat mill-intimata illi fit-30 ta' April 2024 ir-rikorrenti kienet xtrat mingħandha (u minn kumpanija terza) *penthouse* (u *garage*) formanti parti minn

¹⁹ Ara fost oħrajn **Francis Spiteri et. v. Charles Darmanin et.** (PA, Rik 571/2010 JRM, 25/08/2010)

²⁰ **Tal-General Company Limited v. Kunsill Lokali tal-Mosta** (PA, Rik 110/2010 JA, 24/02/2010)

²¹ **Western Company Limited v. Anthony Lia et.** (PA, Rik 704/20 JRM, 29/09/2020)

blokka t'appartamenti fil-fond numru 7, Triq Santu Formosa, iż-Żurrieq, għall-prezz ta' tlett mija u ħamsin elf euro (€ 350,000). Ir-rikorrenti tishaq illi din hija garanzija biżżejjed u inoltre illi l-istat tagħha kien magħruf darba l-proprjeta' tagħha inxtrat mill-istess intimata. L-intimata tgħid li din il-garanzija hija wisq generika, li kellhom jingiebu iżjed provi onerużi dwarha u inoltre illi l-proprjeta' giet akkwistata permezz ta' self bankarju.

36. Kif qalet il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet tagħha **L&M Camilleri Limited v. Panor Limited** (Rik 839/20 TA, 30/03/2021):

“Fil-fehma ta' din il-Qorti, l-aħjar garanzija li jista' jgħib sekwestrat, hija somma likwida. Fil-fatt l-artikolu 830(2) tal-Kap 12 tal-liġijiet ta' Malta, apparti l-garanzija jsemmi ukoll id-depositu. Somma likwida hija per eċċellenza soda, ċara u rejalizzabbli lill-eżekutant. B'dana ma jfissirx li ma jistax ikun hemm forom oħra ta' garanziji ai fini tal-artikolu 836(1)(c). Waħda minn dawn hija propju l-offerta ta' immobbli.

Iżda mentri somma likwida hija dejjem garanzija tajba, mhux dejjem hekk huwa hekk fil-każ ta' immobbli jew garanziji oħrajn tax-xorta li ma jkunux flus likwidi. Fil-każ tal-aħħar kategorija ta' garanziji, il-Qorti trid tevalwa s-sitwazzjoni biex taċċerta li jkunu sodisfatti dawn it-tlett rekwiżiti.”

It-tlett rekwiżiti in kwistjoni huma daww illi l-garanzija “trid tkun waħda soda, ċara u rejalizzabbli lill-eżekutant”²²

37. L-istess Qorti, fid-digriet fl-ismijiet **Mark Alexander Bugeja v. ARCStudio Limited et.** (PA, Rik 69/2022 CFS, 16/03/2022) qalet hekk:

“24. Huwa miżmum fil-ġurisprudenza li biex il-garanzija titqies bħala waħda tajba, din trid tkun ġeja minn assi jew flus tal-persuna li kontriha jkun inħareġ il-mandat (ara *inter alia Paul Caruana v. Rudolph Gaerty* deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili nhar l-10 ta' Settembru, 2009). Ifisser dan, li l-ġid li jkun qiegħed jiġi provdut bħala garanzija jrid ikun wieħed li jkun disponibbli lill-eżekutat u mhux ġid li l-eżekutat ikun qiegħed igawdi minnu bir-rieda ta' terzi (ara *Office Technology Ltd v. J.M. Supplies Co. Ltd* deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-26 ta' Jannar, 1999);

25. Huwa sewwasew għalhekk li ġie mtenni għadd ta' drabi li l-garanzija alternattiva għandha titfittex f'haġa tangibbli fil-patrimonju tal-parti eżekutata li tkun disponibbli u mhux fuq semplici wegħda jew xi haġa li tkun mistennija li sseħħ fil-gejjieni (ara *Mario Azzopardi et v. Suzanne Sammut* deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-3 ta' Awwissu, 2009 u *Buz-Dov Developments*

²² **Ranger Company Ltd v. Euro Imports Ltd** (PA, Rik 1366/2002 TM, 20/02/2003)

Ltd v. Gordon Farrugia et deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-3 ta' Frar, 2011, fost ħafna oħrajn);

26. L-importanti huwa li l-garanzija trid tkun waħda soda, ċara u li tista' tiġi użata mill-persuna li jkun kiseb il-mandat (ara *Ranger Company Ltd v. Euro Imports Ltd* deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-20 ta' Frar, 2003 u *Jamar Malta Limited v. Office Group Limited* deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-10 ta' Awwissu, 2012)"

38. M'hemmx dubbju li l-ammont kawtelat (€ 4,956) huwa minimu meta wiehed iqis il-valur tal-proprjetà. Madanakollu l-Qorti tqis illi l-intimata għandha raġun meta ssemmi l-fatt illi r-rikorrenti akkwistat il-proprjetà permezz ta' self bankarju. Skont il-kuntratt jidher filfatt illi r-rikorrenti ħadet self ta' € 342,000 (€ 312,000 għax-xiri u € 30,000 għat-tlestija tiegħu) u bħala garanzija, oltre l-ipoteka ġenerali fuq il-beni tagħha kollha preżenti u futuri, tat lill-bank ipoteka speċjali fuq l-istess proprjetà oltre naturalment il-privileġġ speċjali mogħti *ex-lege*. Dan ifisser bla dubbju illi l-garanzija "offruta" lill-intimata m'hija soda xejn u diffiċilment tista' titqies "realizzabbli" għal raġunijiet ovvj. Minkejja dak li ssostni r-rikorrenti, dan m'huwiex każ li hemm xi "*biża li l-ġid alternattiv li jitressaq bħala garanzija jista' jintuza mid-debitur eżekutat biex jiggarantixxi xi obbligazzjoni oħra*" iżda huwa fatt indiskutibbli illi l-ġid alternattiv qiegħed diġà jintuza mid-debitriċi biex tiggarantixxi obbligazzjoni oħra ta' kreditur li, f'każ ta' konkors, jithallas qabel l-intimata. Wisq anqas tista' l-Qorti, f'dan il-każ, "*torbot lil min iressaq il-garanzija alternattiva xierqa biex ma jagħmel xejn dwar dak il-ġid li bija jista' jnaqqas jew ixellef is-saħħa ta' dik il-garanzija*".

39. Għalhekk mhuwiex il-każ illi l-mandat għandu jiġi revokat abbażi ta' din il-kawżali (Art. 836(1)(ċ)) u naturalment lanqas taħt il-kawżali tal-Art. 836(1)(e).

It-talba għall-penali

40. Ir-rikorrenti talbet ukoll li l-Qorti tikkundanna lill-intimata tħallasha penali ai termini tal-Art. 836(8)(b) u/jew (ċ) u/jew (d). Dawn jaqraw kif ġej:

'836 (8) Il-qorti tista' tikkundanna lir-rikorrent li jkun inhareġ att kawtelatorju fuq talba tiegħu sabiex iħallas penali ta' mhux inqas minn elf mija u erbgħa u sittin euro u disgħa u sittin ċenteżmu (1,164.69) u mhux iżjed minn sitt elef disa' mija u tmienja u tmenin euro u tnax-il ċenteżmu (6,988.12) li jmorru għand il-persuna li kontriha jkun inhareġ l-att kawtelatorju, f'kull każ minn dawn li ġejjin:

(b) jekk, fit-talba tal-konvenut għat-tneħħija tal-att kawtelatorju, l-attur jonqos milli jiġġustifika li l-att kawtelatorju kellu jinħareġ jew illi fi żmien ħmistax-il jum qabel ma jkun sar ir-rikors għall-ħruġ tal-att kawtelatorju, huwa jkun b'xi mod talab lill-konvenut li

jhallas id-dejn, jew, jekk id-dejn ma jkunx wieħed likwidu, sabiex jipprovdi sigurtà biżżejjed:

Iżda d-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu ma għandhomx japplikaw meta jintwera li kien hemm raġunijiet ta' urġenza għall-ħruġ tal-mandat;

(ċ) jekk iċ-ċirkostanzi tad-debitur kienu tali li ma jagħtux lok għal xi dubju raġonevoli dwar il-likwidità tiegħu u dwar il-kapaċità finanzjarja tiegħu li jhallas it-talbiet tar-rikorrent, u din il-qagħda tad-debitur kienet magħrufa sew;

(d) jekk it-talba tar-rikorrent tkun waħda li ssir b'malizzja, tkun frivola jew vessatorja.'

41. Dwar l-Art. 836(8) tal-Kap. 12 ingħad mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet tagħha mogħti fl-ismijiet: "**Carmel Farrugia et v. Charmaine Farrugia pro et noe**" (PA, Rik 660/2012 JRM, 02/08/2012):

"Illi dwar il-kwestjoni tal-impożizzjoni tal-penali, irid jingħad li din hija sanzjoni fakoltativa. Il-Qorti, fid-diskrezzjoni tagħha, tista' taqbel li tgħabbi lil min ikun ħareġ Mandat kawtelatorju kontra persuna, u fuq talba ta' din, b'piena ta' ħlas ta' penali. Minbarra li tali impożizzjoni hija fakoltativa, irid jintwera għas-sudisfazzjon tal-Qorti li trid tkun seħħet waħda miċ-ċirkostanzi maħsubin mil-liġi biex tali sanzjoni tiġi imposta. Erbgħa (4) huma ċ-ċirkostanzi maħsuba mil-liġi f'dan ir-rigward u, ladarba huma sanzjoni punittiva, għandhom jitqiesu strettament bħala tassattivi, iżda biżżejjed li tirriżulta waħda minnhom biex il-Qorti tista' taċċetta li tqis it-talba għall- kundanna tal-ħlas tal-penali. Dwar din id-diskrezzjoni ngħad li l-Qorti hija tenuta li timponi l-penali fejn ikunu jirriżultaw l-estremi li l-liġi teziġi biex din tkun imposta, u l-Qorti tista' biss tagħżel li ma timponix il-penali maħsuba fl-artikolu 836(8) f'każijiet estremi fejn is-sens ta' ġustizzja hekk kien jimponilha. Il-penali maħsuba fl-imsemmi artikolu 836(8) tal-Kap 12 hija waħda ta' ordni pubbliku immirata li tiżgura serjeta' fil-proċess ġudizzjarju u biex ma tħallix li l-istitut tal-Mandati kawtelatorji jintuża b'abbuż"

42. Qabel xejn l-intimata tgħid illi minkejja li r-rikorrenti ddikjarat li ser titlob il-ħlas ta' penali, madanakollu fit-talba nnifisha m'għamlet l-ebda riferenza għal tali talba taht l-Art. 836(8) u għalhekk il-Qorti ma tistax tikkunsidraha inkella tkun qed tiddeċiedi *extra-petita*.
43. Il-Qorti tqis illi huwa minnu li għal xi raġuni jew oħra, probabbilment bi żvista, ir-rikorrenti naqset milli tagħmel talba appożita għall-ħlas ta' penali fil-parti finali tar-rikors tagħha fejn elenkat it-talbiet tagħha. Madanakollu huwa bil-wisq ċar mill-bqija tar-rikors illi r-rikorrenti **qegħda tagħmel** tali talba. Dan jidher fil-paragrafu numru 3 u 4 fejn jingħad *inter alia* illi: "*fil-kaz odjern japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Art. 836(8)(b) u/jew (c) u/jew (d) tal-Kap. 12 u dan għar-raġunijiet li huma cari u jirriżultaw anke mad-daqqa ta' għajn kif fuq ingħad ...Illi għalhekk l-esponenti qed*

jaghmlu wkoll talba għall-ħlas ta' penali ai termini tal-Art. 836(8) tal-Kap. 12 stante li tali mandat ta' sekwestru sar vessatorjament..."

44. Għalhekk għalkemm ċertament ir-rikorrenti setgħet kienet iżjed attenta fil-mod kif ressqet it-talbiet tagħha fil-paragrafu konklussiv tar-rikors il-Qorti ma tħossx illi għandha tinjora it-talba tagħha għall-kundanna għall-ħlas ta' penali sempliċiment għaliex ma gietx ripetuta bhala talba appozita.
45. Issa r-rikorrenti tinsisti illi l-Qorti għandha tikkundanna lill-intimata tħallasha penali għal iżjed minn raġuni waħda.
46. Ibda biex, ir-rikorrenti tgħid illi tapplika l-Art. 836(8)(b) għaliex *"ma saret l-ebda interpellazzjoni fil-konfront tal-esponenti kif trid il-liġi u kieku din saret, l-esponenti setgħu faċilment jipprovdu sigurtà". Ċertament li ma jistax is-sekwestrant jargumenta li kien hemm xi urġenza."*
47. F'dan ir-rigward l-intimata ma tgħid xejn.
48. Mill-atti jidher illi l-mandat u l-kawża ġew intavolati fl-istess ħin fid-29 ta' Novembru 2024. Skont Alexei Tabone, wara li r-rikorrenti naqset milli tħallas l-ewwel fattura li nharġet fit-8 ta' Awwissu 2024 u filfatt fit-2 ta' Ottubru 2024 kellha tiġi pprezentata ittra uffiċjali u mandat kawtelatorju (separat minn dak odjern) għall-ammont fatturat, saru iktar xogħolijiet, l-ammont żdied għal € 14,160 (li kif diġà nġhad jikkontradixxi dak li inġhad fir-risposta tagħha mill-kumpanija intimata), u *"għalhekk kellna sussegwentement nintavolaw mandat ieħor sabiex nikkawtelaw il-bilanċ ulterjuri"*. Ma nġhad xejn minn Tabone illi qabel ma ġie intavolat dan il-mandat l-ieħor (ossia l-mandat odjern) huma kienu interpellaw lir-rikorrenti għall-ħlas tat-tieni fattura. Mill-atti din jidher li nharġet fil-15 ta' Ottubru 2024 iżda m'hemm l-ebda indikazzjoni illi din giet mgħoddija lir-rikorrenti jew li din giet mod ieħor interpellata biex tħallas.
49. Fid-digriet fl-ismijiet **Office Group Limited v. L-Awtorita' tal-Ippjanar et.** (PA, Rik 205/17 RM, 06/04/2017) inġhad:

"Illi dwar it-tieni ċirkostanza maħsuba fl-artikolu 836(8)(b), il-liġi trid li qabel ma jinħareġ Mandat (u sakemm ma jkunx hemm raġunijiet ċari ta' urġenza) l-eżekutant jitlob lid-debitur tiegħu fi żmien ħmistax-il jum, biex iħallsu d-dejn li għandu miegħu. Daqstant ieħor trid li, wara li jkun inħareġ il-Mandat, l-eżekutat jitlob lill-eżekutant biex ineħhi l-Mandat u dan tal-aħħar jonqos li jagħti raġuni tajba biex ma iżomm dak il-Mandat fis-seħħ;

Illi t-talba li ssemmi l-ligi ma tridx tkun tabilfors waħda solenni fis-sura ta' att ġudizzjarju jew kawża formali, u biżżejjed tkun waħda verbali”

50. Issa huwa minnu illi l-intimata tista' targumenta illi ma ħassietx li kellha għalfejn titlob il-ħlas tat-tieni fattura peress illi kien diġà ovvju għaliha li r-rikorrenti ma kienetx ser thallas (għadarba ma kienetx hallset l-ewwel fattura). Madanakollu d-diċitura tal-ligi hija ċara dwar il-bżonn li ssir interpellanza għall-ħlas lid-debitur, imqar b'mod informali. In-nuqqas tal-intimata li tagħmel dan u n-nuqqas illi tipprova illi l-mandat kien meħtieġ b'mod urġenti, jesponiha għal penali taħt l-Art. 836(8)(b).
51. Għalkemm il-ligi tipprovdi illi l-Qorti “tista” timponi penali taħt l-Art. 836(8), din il-Qorti tabbraċċja dik il-ġurisprudenza illi tirritjeni illi meta jirriżultaw l-estremi tal-ligi, il-Qorti hija tenuta li timponi l-penali u għandha teżercita d-diskrezzjoni tagħha li ma timponihix biss f'każijiet estremi fejn is-sens ta' ġustizzja hekk jitlob.²³ F'dan il-każ il-Qorti ma tarax illi hemm xi raġunijiet eċċezzjonali 'l għala m'għandhiex timponi din il-penali u għalhekk sejra tapplikaha fil-minimu tagħha.
52. Fir-rigward taċ-ċirkustanzi l-oħra maħsuba taħt l-Art. 836(8)(ċ) u (d), il-Qorti ma thossx li dawn huma applikabbli għall-każ odjern. Dwar iċ-ċirkostanzi finanzjarji tar-rikorrenti, minkejja li din tishaq illi dawn “*huma tali li ma jagħtux lok għal dubju dwar il-kapaċità finanzjarja tal-esponenti li jhallsu t-talbiet tar-rikorrent f'każ ta' eventwali kundanna*”, il-Qorti tqis illi din il-kapaċità ma titkejjilx, kif donnha tippretendi ir-rikorrenti, bil-fatt biss illi d-debitur tkun xtrat proprjetà mingħand il-kreditur, iżjed u iżjed meta kif diġà ngħad x-xiri ikun sar tramite self bankarju u l-bank jkun kreditur privileġġjat. Dwar li l-mandat gie intavolat b'mod malizzjuż, frivolu jew vessatorju, il-Qorti tqis illi tal-inqas f'dan l-istadju għalkemm jirriżulta mad-daqqa t'għajn illi l-mandat ma kellux jiġi intavolat abbażi tal-pretensjoni kif dedotta, fl-istess ħin m'hemmx prova ċara illi dan inħareġ f'xi waħda minn tali ċirkustanzi.

Deċiżjoni

53. **Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qegħda tiddisponi minn dan ir-rikors billi tilqa' t-talba tar-rikorrenti sekwestrata u tirrevoka l-mandat ta' sekwestru kawtelatorju numru 2384/2024 maħruġ fl-ismijiet premissi ai termini tal-Art. 836(1)(d) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta billi l-ammont mitlub m'huwix *prima facie* ġustifikat. Inltre tikkundanna lill-kumpanija intimata thallas**

²³ Fost oħrajn id-digriet appena citat **Carmel Farrugia et v. Charmaine Farrugia pro et noe**” (PA, Rik 660/2012 JRM, 02/08/2012)

**penali lir-rikorrenti ai termini tal-Art. 836(8)(b) tal-Kap. 12 fl-ammont ta' €
1,164.69. L-ispejjeż jithallsu mill-kumpanija intimata.**

V.G. Axiak
Maġistrat

Y.M. Pace
Dep. Registratur